

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
GENEL SEKRETERLİĞİ

ANKARA

T.B.M.M. Başkanlık Divanı'nın İstanbul'daki son oturumunda aldığı karar doğrultusunda, Florya Atatürk Deniz Köşkü'ne ilişkin hazırladığımız rapor ekte sunulmaktadır.

Saygılarımızla arz ederiz.

Prof.Dr.Necati İNCEOĞLU
Y.Ü. Mim.Fak. Dekanı

Prof.Dr.Mine İNCEOĞLU
İ.T.Ü. Öğr. Üyesi

Prof.Dr.Uğur ERKMAN
İ.T.Ü. Öğr. Üyesi

FLORYA ATATÜRK DENİZ KÖŞKÜ'NE İLİŞKİN GENEL DÜŞÜNCELER

Florya Atatürk Deniz Köşkü, Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı'nın önemli yapılarından biri olduğu kadar, Büyük Önder Atatürk'ün yaşamının bir bölümünü geçirdiği yer olarak da özel bir anlam taşır. Bu nedenle konu, hem yapının geçmişteki izlerini yaşatmak, hem de onu bugünün koşullarında kullanabilmek amacı ile ele alınmıştır. Bilindiği gibi, Atatürk Deniz Köşkü ve yakın çevresi bir süredir sağlıksız oluşumların etkisi altındadır. Bunların başında, deniz suyunun hızlı bir biçimde kirlenmesi ve kullanımının giderek zayıflaması olgusu gelmektedir. İkinci nokta ise, çevredeki yoğun yapılanma ve bağlı olarak nüfus artışıdır. Bölgenin sayfiye niteliğinin özellikle yaz aylarında demografik hareket yarattığı bir başka gerçektir. Bunlara ek olarak, Atatürk Deniz Köşkü'nün doğal sınırları içindeki kıyı şeridinin geçmişte Belediye Plajı olarak düzenlenmesi; Köşk'ün arkasından geçen otoyol, diğer olumsuz durumlardır.

Gerek Atatürk'in bir dönem anılarını içeren, gerekse 1930 yıllarının mimarlık özelliklerini yansıtan bu yapıya duyarlı yaklaşılması zorunludur. Bu nedenle yapısal ya da işlevsel büyük değişikliklere yer vermeden neler yapılabileceğini araştırmak daha doğru olacaktır. Bununla birlikte yapının bozulmasını önleyecek, yaşanılır bir ortam yaratmak için ivedi bir biçimde davranmak ve sonuç almak da gerekmektedir.

Bütün bu gerçeklerden yola çıkarak Florya Atatürk Deniz Köşkü'nün yeniden sağlıklılaştırılması için gerekli öneriler şöyle sıralanabilir:

- 1- Var olan birimler kimliklerine uygun, ivedi olarak onarılmalı, hızlı sağlıklı hale getirilmelidir.
- 2- Daha önce Belediye'nin bitişğinde yaptırdığı binaların, plajın, yolun varlığı dikkate alınarak yeni yapılanmaya gidilmemeli, sınırlı arazi korunmalıdır.
- 3- Bahçe; yeniden düzenlenmeli, yol ile olan sınır yeşil bir bant aracılığıyla güçlü biçimde belirlenmelidir.

- 4- Denizin kirliliğine karşın sınırlandırılmış bahçedeki yeşilin yoğunluğunu artırmak, Havuz'u kullanıma katmak, var olan birimleri sağlıklılaştırmak, bir bakıma içe dönük eylemi destekleyecektir.
- 5- Konunun önemi dikkate alınarak burada uzun süreli konaklamalar, sosyal eylemler sınırlı tutulmalıdır. Ancak, T.B.M.M. üyelerinin kısa süreli konaklamaları; T.B.M.M. Milli Saraylar personelinin meslek içi eğitimi; T.B.M.M. Başkanlığı'nın onaylayacağı ulusal / uluslararası ilişkilerin kısa süreli kullanımları, günlük gezi, dinlenme faaliyetleri doğrultusunda birimlere sınırlı işlevler verilebilir.

FLORYA ATATÜRK DENİZ KÖŞKÜ'NDEKİ YAPILAR

1) Deniz Köşkü

Deniz üstündeki ana Köşk'ü eldeki belge, bulgu ve fotoğraflara dayanarak Seyfi Arkan'ın tasarımına uygun yeniden düzenlemek.

1.a. Atatürk'ün Çalışma Odası, Salon başta olmak üzere tüm koridor ve mekânların daimî sergi yerine dönüştürülmesi bir yandan çok amaçlı kullanıma açılması,

1.b. Diğer odaların ve birimlerin T.B.M.M. Başkanlığı'nın uygun göreceği biçimde yerli ve yabancı kişilerin kısa süreli kalmaları için düzenlenmesi

2) Genel Sekreterlik ve Yaverlik Binalarının Seyfi Arkan'ın ilk tasarımı ve uygulaması dikkate alınarak onarılması ve kısa süreli kalmalar için düzenlenmesi,

3) Yeni Büro Binası'nın plan ve cephesinin verilecek işleve göre yeniden düzenlenmesi; Gerekirse yönetime gene bu binada yer verilmesi,

4) Mevcut gazinonun değerlendirilerek yeni işlevinin gerektirdiği biçimde tasarlanması; eğitim, oturma, toplantı eylemlerini içeren çok amaçlı bir salon olarak yeniden düzenlenmesi,

5) Giriş Binası'nın getirilecek işleve uygun olarak yeniden düzenlenmesi,

6) Bu genel kararlar doğrultusunda, arta kalan yapılar ve birimler için ihtiyaç duyulan işlevlerde, bağlayıcı nitelikte, fakat sınırlı yapı alanı içermesi koşuluyla küçük ölçekte yeni yapılar düşünülebilir.